

PROF. BOGUSŁAW BANASZAK CZŁONKIEM KOMISJI WENECKIEJ

Od 29 kwietnia br. prof. zw. dr hab. dr h. c. multi Bogusław Banaszak - dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego, jest nominowanym przez rząd RP przedstawicielem Polski w Komisji Weneckiej.

Tylko w ostatnim czasie prof. B. Banaszak został członkiem Argentynskiego Stowarzyszenia Prawa Konstytucyjnego - Asociacion Argentina de Justicia Constitucional (AAJC), a w ostatnich dniach marca br. został powołany przez marszałka Sejmu Marka Kuchcińskiego w skład Zespołu Ekspertów ds. problematyki Trybunatu Konstytucyjnego.

(Biogram prof. B. Banaszaka w numerze: 12'2015 lub <http://www.uz.zgora.pl/wydawnictwo/index.htm?m=12&r=2015>)

esa

Europejska Komisja na rzecz Demokracji przez Prawo, szerzej znana pod nazwą **Komisji Weneckiej**, jest organem doradczym Rady Europy złożonym z niezależnych ekspertów w dziedzinie prawa konstytucyjnego i międzynarodowego, sędziów sądów najwyższych i trybunałów konstytucyjnych państw członkowskich, członków parlamentów narodowych oraz urzędników służby cywilnej.

Komisja Wenecka działa w formule tzw. rozszerzonego porozumienia częściowego RE. Powstała w 1990 r. w czasie transformacji ustrojowej państw Europy Środkowej i Wschodniej. W jej skład wchodzi obecnie łącznie 59 państw - wszystkie państwa członkowskie Rady Europy oraz Algieria, Brazylia, Chile, Izrael, Kazachstan, Republika Korei, Kirgistan, Maroko, Meksyk, Peru, Tunezja i USA. Ponadto wiele państw posiada status obserwatora, a OBWE oraz Komisja Europejska uczestniczą w sesjach plenarnych Komisji Weneckiej.

Działalność Komisji dotyczy 3 głównych obszarów:

- instytucje demokratyczne i prawa podstawowe,
- sprawiedliwość konstytucyjna,
- wybory, referenda i partie polityczne.

Nadrzędnym celem Komisji jest zapewnianie demokratycznego i sprawnego funkcjonowania instytucji demokratycznych oraz ochrona praw człowieka. Działalność Komisji Weneckiej koncentruje się przede wszystkim na udzielaniu pomocy technicznej indywidualnym państwom. Analizując przepisy prawa krajowego, Komisja Wenecka identyfikuje potencjalne niezgodności ze standardami europejskimi lub luki w prawie. Komisja Wenecka ocenia teksty konstytucyjne i inne uregulowania o charakterze systemowym (np. prawo wyborcze, prawo dotyczące mniejszości lub niezależności sądownictwa). Opinie Komisji nie są wiążące, a sama Komisja za zadanie postawiła sobie działanie na bazie dialogu, stąd też choćby wizyty studyjne w państwach, których akty prawne są opiniowane celem lepszego zrozumienia realiów i wypracowania jak najbardziej obiektywnego spojrzenia.

Głównym zadaniem Komisji jest wydawanie opinii prawnych dotyczących projektów aktów prawnych przygotowanych przez poszczególne państwa bądź aktów prawnych mających już moc prawną. Jak dotąd Komisja wydała ponad 500 takich opinii na temat ponad pięćdziesięciu kra-

jów. ETPCz tylko od 2002 r. w ponad 50 sprawach powołał się na opracowania Komisji Weneckiej.

Wniosek o opinię prawną w sprawie danego aktu prawnego może złożyć państwo członkowskie (parlament, rząd lub głowa państwa), Rada Europy (Sekretariat Generalny, KM, Zgromadzenie Parlamentarne RE lub Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych) oraz organizacje międzynarodowe (UE, OBWE lub inne organizacje zaangażowane w prace Komisji Weneckiej).

Proces przygotowywania opinii obejmuje kilka etapów. Gdy wniosek o sporządzenie opinii wpływa do Komisji, tworzona jest grupa robocza, składająca się z ekspertów i sprawozdawców, wspomagana przez Sekretariat. Przygotowuje ona projekt opinii w sprawie zgodności danego aktu prawnego ze standardami międzynarodowymi oraz ewentualne propozycje poprawek. Następnie odbywa się wizyta w kraju, gdzie powstał dany akt prawny, w ramach której przewidziane są rozmowy z rządzącymi, przedstawicielami społeczeństwa i innymi zainteresowanymi stronami. W rezultacie wizyty zostaje utworzony ostateczny projekt opinii i zostaje on przekazany wszystkim członkom Komisji przed rozpoczęciem sesji plenarnej. Następnie, jeśli zachodzi taka konieczność, odbywa się dyskusja na temat projektu opinii podkomisji oraz z udziałem przedstawicieli władz danego kraju. Końcowym etapem pracy nad opinią jest dyskusja nad nią podczas sesji plenarnej i przyjęcie opinii przez Komisję. Opinia jest wówczas przedkładana wnioskodawcy

oraz publikowana na stronie internetowej Komisji Weneckiej.

Komisja organizuje także seminaria i konferencje oraz współpracuje z krajowymi sądami konstytucyjnymi i rzecznikami praw obywatelskich. Na wniosek ETPCz, Komisja Wenecka może wydawać opinie *amicus curiae*, zawierające spojrzenie porównawcze na różne systemy prawa konstytucyjnego oraz opinie z zakresu prawa międzynarodowego. Komisja przygotowuje także opinie *amicus ombud*, na temat aktów prawnych potrzebnych przy pracy rzeczników praw obywatelskich.

Przedstawiciele Komisji Weneckiej wchodzi, obok delegatów Zgromadzenia Parlamentarnego RE i Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych, w skład Rady na rzecz Demokratycznych Wyborów, stanowiącej forum współpracy

w dziedzinie obserwacji wyborów oraz promocji wartości europejskich dotyczących demokratycznego prawa wyborczego. W tym zakresie Komisja opracowuje standardy dotyczące np. organizacji referendów, funkcjonowania partii politycznych i ustawodawstwa wyborczego (we współpracy z Biurem Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE) oraz organizuje warsztaty dla komisji wyborczych i sądów.

Stały sekretariat Komisji Weneckiej usytuowany jest w Strasburgu, a sesje plenarne odbywają się w Wenecji (stąd wywodzi się nazwa Komisji) 4 razy do roku - w marcu, czerwcu, październiku i grudniu.

Źródło: http://www.strasburgre.msz.gov.pl/pl/o_re_instytucje/komisja_wenecka/komisja_wenecka_1

PROF. PIOTR LUBIŃSKI EKSPERTEM EUROPEJSKIEJ AGENCJI KOSMICZNEJ

Dr hab. Piotr Lubiński, prof. UZ z Wydziału Fizyki i Astronomii Uniwersytetu Zielonogórskiego został powołany w skład Komitetu Europejskiej Agencji Kosmicznej zajmującej się przydziałem czasu obserwacyjnego satelity INTEGRAL w latach 2016-2017.

Praca w komitecie polega na ocenie wniosków obserwacyjnych pod względem wartości naukowej, możliwości wykonania zaplanowanych zadań i właściwego wykorzystania detektorów satelity. Pierwsze posiedzenie komitetu odbyło się w połowie maja 2016 r. w Europejskim Centrum Astronomii Satelitarnej (ESAC) położonym w pobliżu Madrytu.

Dr hab. Piotr Lubiński jest twórcą programu nauczania dla interdyscyplinarnego kierunku Inżynieria kosmiczna na UZ. Począwszy od roku akademickiego 2016/2017 kierunek ten będzie prowadzony wspólnie z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. Nabór na nowy kierunek organizuje Wydział, Fizyki i Astronomii UZ.

Dr hab. Piotr Lubiński, prof. UZ jest absolwentem Wydziału Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego, specjalność fizyka jądrowa. W latach 1990-2001 pracował w Środowiskowym Laboratorium Ciężkich Jonów UW. W lutym 1998 obronił przed Radą Wydziału Fizyki UW pracę doktorską *Badania własności powierzchni jądrowej przy pomocy antyprotonów*. W okresie 2000-2013 był pracownikiem Centrum Astronomii PAN w Warszawie, gdzie 27 listopada uzyskał stopień doktora habilitowanego w zakresie astronomii.

W latach 2004-2009 przebywał na stażu w Centrum Danych satelity INTEGRAL koło Genewy w Szwajcarii. Od października 2013 r. pracuje w Instytucie Fizyki Wydziału Fizyki i Astronomii UZ, zajmując się astrofizyką wysokich energii.

Europejska Agencja Kosmiczna (ang. European Space Agency, ESA) to międzynarodowa organizacja krajów europejskich, której celem jest eksploracja i wykorzystanie przestrzeni kosmicznej.

Polska jest jednym z 22 państw członkowskich - wstąpiła do ESA 19 listopada 2012 r. Natomiast we wrześniu 2014 r. powołano Polską Agencję Kosmiczną, do której zadań należy m.in. promowanie współpracy nauki z biznesem w tej branży i usuwanie barier w rozwoju polskich technologii kosmicznych.

red.